

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie nowych zadań PIP wynikających z wdrożenia dyrektywy 2014/54/UE

Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP na posiedzeniu 14 listopada 2016 r. zapoznała się z informacją ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat zadań Państwowej Inspekcji Pracy wynikających z wdrożenia do polskiego porządku prawnego dyrektywy UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków ułatwiających korzystanie z praw przyznanych pracownikom w kontekście swobodnego przepływu pracowników, w szczególności w zakresie rozszerzenia kompetencji PIP na poradnictwo prawne dla obywateli państw UE, którzy korzystają ze swobodnego przepływu pracowników.

Dyrektywa nie nadaje nowych praw materialnych. Obliguje państwa członkowskie do wyznaczenia instytucji odpowiedzialnej za udzielanie porad dotyczących m.in. dostępu do zatrudnienia, warunków zatrudnienia i pracy, dostępu do przywilejów socjalnych i podatkowych, członkostwa w związkach zawodowych, dostępu do szkoleń, dostępu do kształcenia, nauki zawodu oraz szkolenia zawodowego dla dzieci pracowników unijnych, pomocy udzielanej przez urzędy pracy, obywatelom państw członkowskich UE i EFTA korzystających ze swobodnego przepływu pracowników.

Dyrektywa 2014/54/UE została implementowana do polskiego prawa ustawą z 29 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, która weszła w życie 4 czerwca br. Wyznacza ona Państwową Inspekcję Pracy jako instytucję odpowiedzialną za prowadzenie tego rodzaju poradnictwa w Polsce.

Rada zgadza się z opinią zawartą w przedłożonej informacji, iż zbyt krótki okres obowiązywania znowelizowanej ustawy nie pozwala na kompleksową ocenę jej funkcjonowania. Wydanie takiej oceny wymaga też porównania z doświadczeniami innych państw członkowskich UE w tym zakresie. Niemniej jednak Rada pozytywnie ocenia przygotowania Państwowej Inspekcji Pracy do realizacji nowego nałożonego na nią zadania, zwłaszcza działania na rzecz utworzenia centrum informacyjnego w Głównym Inspektoracie Pracy.

Wdrożenie dyrektywy 2014/54/WE wskazuje jednak na pewne problemy wykraczające poza jej ramy, które wymagają rozwiązania. Rada zwraca uwagę na następujące sprawy.

Po pierwsze – kwalifikacje pracowników urzędów pracy. Nowe zadanie przewiduje, iż PIP ma udzielać porad dotyczących m.in. pomocy udzielanej obywatelom UE i EFTA zainteresowanym pracą w Polsce przez urzędy pracy. To wymaga odpowiedniego przygotowania i kompetencji pracowników tych jednostek zwłaszcza w zakresie znajomości języków obcych, a także ich odpowiedniego wynagradzania.

Po drugie – potwierdzanie czy uznawanie kompetencji obywateli UE i EFTA zamierzających pracować w naszym kraju, zwłaszcza w zawodach, których wykonywanie wiąże się z bezpieczeństwem nie tylko pracowników, ale i osób postronnych. Rada zdaje sobie sprawę, iż istnieją w naszym kraju odpowiednie instytucje i mechanizmy potwierdzające kompetencje, ale warto byłoby dokonać ich przeglądu w aspekcie ewentualnego uszczelnienia systemu. W przypadku zawodów wiążących się z ryzykiem zagrożeń uznawanie czy potwierdzanie kwalifikacji nie może dokonywać się automatycznie.

Ta sprawa ma bardzo ważne znaczenie w obszarach wykraczających poza ramy dyrektywy. Chodzi przede wszystkim o obywateli państw zza wschodniej granicy podejmujących pracę w Polsce.

Po trzecie – Rada uważa za zasadne stworzenie strony internetowej adresowanej do pracowników zawierającej kompendium wiedzy o funkcjonujących w Polsce przepisach w zakresie zatrudnienia oraz wiążących się z nim uprawnień i obowiązków .

Po czwarte – Rada uznaje za konieczne podjęcie działań propagujących działalność Inspekcji Pracy w zakresie poradnictwa o omawianym obszarze, a także upowszechniających inne portale zajmujące się tą problematyką np. portal EURES.

Po piąte – Rada zwraca uwagę, że rolę międzynarodowej współpracy związków zawodowych w kontekście swobodnego przepływu pracowników.

W ocenie Rady, przedłożona informacja stanowi dobry impuls do dalszej obserwacji zjawiska. Należałoby wrócić do tego zagadnienia po dłuższym okresie obowiązywania ustawy z uwzględnieniem doświadczeń innych państw członkowskich UE w tej materii.

**PRZEWODNICĄCY
Rady Ochrony Pracy**

/-/ Poseł Janusz Śniadek

Warszawa, 10 stycznia 2017 r.